

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Október lizenőfödikén nyílik meg a parlament Elkészült a trónbeszéd tervezete — Az őszi parlament munkája

Bukarestből jelentik: A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, a melyen a parlament megnyitásának előkészítésével és a trónbeszéd szövegének megállapításával foglalkoztak. A trónbeszéd tervezetét ma külön kurir viszi Bratiano miniszterelnökhöz hozzájárulás végett, azután az uralkodónak fogják bemutatni. A trónbeszédre vonatkozólag a kormány tagjai díszkréciót fogadtak. A minisztertanács ezután meghallgatta Bratiano Vintila pénzügyminiszter előterjesztéseit a költségvetésre vonatkozólag. Elhatározták, hogy az egyes minisztériumok október 15-ig elké-

szítik a költségvetést. A minisztertanács elhatározta, hogy a parlamentet október hó 15-én megnyitja.

Illetékes körök véleménye szerint a parlament őszi ülésszakán a következő törvényjavaslatok kerülnek tárgyalásra: az egyház egységesítéséről szóló javaslat, a kultuszreform, a közigazgatási reform, a közvetett adók módosításáról szóló javaslat, a bélyegtvörvény, a szesztvörvény, a büntetőtörvénykönyv egységesítése, a sajtótörvény, a hadsereg reorganizálásáról szóló javaslat, a magánoktatás és középiskolai oktatás reformja.

Jó eredménnyel! vizsgáztak le a városi és megyei tisztviselők

Tegnap a megyei és városi tisztviselők állottak oda a megyeháza nagytermében a vizsgáztató bizottság elé. Azt az életert, amit ma az erdélyi magyarság él, nem is lehetne jobban illusztrálni, mint egy egyszerű fotográfiával egy ilyen vizsgáról. A tisztviselő-sors vetül szét ezekről a vizsgázókról. Sokan, öregek, a régi jó idők megmaradt egyetlen jórúháját öltötték magukra. A fekete redingothot, a császárkabátot. De a gondozott ruha mellett ott éktelenkedik a széttaposott cipő, a fészkladozó ing. És van, akiről már a jóruha lefoszlott. A szürkék, kopottak, akik nehezen várják az elsejei fizetést, az ezernégy száz leit. A fiatalok között van jobban öltözött is. Biztos fellépésű. Ezek már jól tudják az államnyelvet és boldogulnak is. Hiszen senmi sem bizonyítja jobban, mint ez a vizsga, hogy a magyar tisztviselőben meg van a készség arra, hogy elsajátítsa az államnyelvet. Sok, de rék öregek a tört nehézkes román beszédéből kiérzik, hogy nyelvtanból magolt, de már nem képes felfogni az agya az új nyelvet.

A vizsgabizottságban maga dr Popovici Miklós prefektus elnököl, mellette van Tempelean Dezső alispán. Pop Ioan a Gojdu-liceum igazgatója, ő adja fel a kérdéseket is és Chirila Agoston főjegyző. Később dr Bucico Coriolan polgármester is megérkezik.

Szemből a vizsgáztató-bizottsággal hosszú asztalok mellett ott ülnek kétszázán a városi és megyei tisztviselők. Szűcs Géza főszámvevő, a kitünő és népszerű Kemény Ignác, jóakaratu kedves öregemberek arca. Mellette a fiatalabb városi tisztviselők, Kolontáry János, dr Soós István, dr Borbély Lajos, dr Kakas István, Klemens Rezső, Bodnár János...

A prefektus beszéde

A vizsgát dr Popovici Miklós prefektus nyitotta meg.

— Nemesak a szomorúság, de az öröm napja is kell, hogy legyen a mai — mondja a prefektus, — mert bemutathatják a felsőbb hatóságnak szorgalmukat. A kormány, amelynek reprezentánsa én vagyok, nem akarja gyötörni önöket, amikor lehetőségük közi, hogy ezt a vizs-

gát letegyék. Nem kellemetlenkedés az, ha a tisztviselőtől azt kívánják, hogy ismerje az állam nyelvét. Jól ismerem én azokat a súlyos terheket, amelyek minden tisztviselőre ráneheznek: a sok munka és a megélhetés rengeteg gondja. Tudom, hogy sokunk emiatt nem is volt ideje kellőképpen felkészülni. De legalább annyit bizonyítsanak be, hogy komolyan igyekeztek az állam nyelvét elsajátítani. Bizalommal lehet mindenki a vizsgáló-bizottság jóindulata felől.

Ülkesen megtapsolták a prefektus jóakaratu beszédét. Azután kezdődött az írásbeli vizsga. Egyetlen kérdés van: Irjon meg egy szabadságot kérő kérvényt. Nem nehéz feladat. Hamarosan készen is vannak vele. Ezután megkezdődik a szóbeli vizsga.

A vizsgák

Az első vizsgázó Molnár Márk városi tisztviselő. Idős, komoly ember. Bizony nehéz neki felelni. Mégis megérteti magát. Lakatos Sándor kerületi felügyelő és Leitner Károly az állasköztvetítő tisztviselője folyékonyan és érthetően beszélnek románul.

Hármasával járulnak a bizottság elé. Pop igazgató nagy türelemmel és határozott jóakarattal kérdezi őket. Hegedüs Zoltán, Bauda Géza, Jaczkovics, Sebesi kisasszony, Schüller tisztviselők után Szlavik István megyei főtiszt következik. Két bottal jár, mert egy vadászon lábát törte. Elég jól tud románul. Bodnár János városi főkönyvtáros beszédén érezni a gramatika tudását. Szűcs Géza főszámvevő is meglepően jól tud. Kolontáry János is. Kolontáry híres vadász. Megkérdezi az igazgató tőle, hogy most milyen vadra szabad vadászni. Egész precizen válaszol. A prefektus is barátságosan, jóakarattal figyel a feleletekre.

Dr Borbély Lajos aljegyző hibátlan románsággal írta meg a kérvényét, csak néhány szót kérdez tőle Pop igazgató. Tökéletesen jól beszél románul.

Bodnár Ferenc Vass Árpád fogalmazó, Schmiedt János adótiszt után jön Kemény Náci bácsi. Az ő kérvénye is jó. Meglepo fürgeséggel megy a vizsgáztató bizottság elé és kifogástalanul felelt. Dobos József, Guri Mihály, Váradi

József, Oláh Lajos, Stiegl Gusztáv egyenkint vizsgáznak. Egy-egy keveset tud. Popovici prefektus ügylátszik régről ismeri őket. Igyekezik nekik segíteni. Ő maga is felad néhány könnyű kérdést.

Szöke József pénztári főellenőr, Kelepecz István adóvégrehajtó után Ehrlich Imre következik, aki a gazdasági ügyosztálynál van. Ehrlich kérvényében mindössze egy hibát talált Pop igazgató, ezt Ehrlich maga kijavítja. Aztán az igazgató feladja a kérdést: — Hol működik?

— A városi gazdasági ügyosztálynál. Pop igazgató románul elmondja, hogy az iskola kapott a városi fából Grünstein-től nagyon sok selejtes fát. Mit kéne csinálni?

Ehrlich nagyon szolgálatkész: — Vo mrezolvi favorabil, — mondja mosolyogva románul, — hogy elintézi

Rozsly főpénztáros is jól tud, azután sorra következnek Vértés Bernát, Murányi, Tóth Sándor városi mérnök, aki folyékonyan beszél románul, Tóth Béla számvevő, Topsál Vilmos építész-mérnök, dr Sándor János, Szenes Antal, Eichner Ernő városi mérnök, mindkettő meglepő tökéletességgel beszél az állami nyelvet, Klemens Rezső aljegyző is jól tud románul, Rácz Sándor irattáros, Fodor Árpád jegyző feleleteivel szintén meg van elégedve a bizottság. Béhr Elek a telegdi járási főszolgabíró irodafőnöke, kedves jóvialis magyar ember, egészen szíven beszél az államnyelvet.

Akinek a szíve fáj...

Utána lányok következnek. Kerek Julia gépirónő, Frenzel Gréte, aki az árváskénál van és tökéletesen beszél az államnyelvet, majd egy szép szöke lány: Béhr Ella, aki tisztviselőné a telegdi főszolgabírósnál.

— Miért kér szabadságot a kisasszony, — adja fel a kérdést Pop igazgató. Mosolyogva, biztos öntudattal válaszol a feladatára:

— Betegség címén.
— Hát mondjon egy betegséget, — kérdezik tovább. Nem tudja hirtelen milyen betegséget mondjon, hallgat, amikor a vizsgáztató asztal mellől Bucico polgármester szólal meg, akinek határozottan tetszik a lány öntudatos fellépése: — Boale de inima, a szíve fáj, úgy-e?

Paczkó Anna, Hertelendy Géza, Lőrinczy Rezső, Bereczky Ottó, Szebeni József, Neisz Ábrahám, Losonczy Gábor, Szakács József, Paczkó Géza, Izsák József, Boros József tisztviselők és jegyzők, Grünberger Szeréna érmihályfalvi főszolgabírósnál gépirónő, dr Kakas István városi aljegyző, aki kitünően beszél románul, Zimányi Adrienne tisztviselőné, falusi jegyzők és tisztviselők vonulnak el a vizsgáztató bizottság előtt.

A bizottság részéről nagy jóakarattal tapasztalhatják a vizsgázók és bizony jó volna, ha a vizsgaeredmények megállapításánál is ilyen jóakarattal viseltetnének. Nehányan öregek, akik maguk is belátják, hogy a nyelvtudás hiányában képtelenek ellátni

tovább funkciójukat, ott a bizottság előtt bejelentették, hogy nyugdíjazásukat kérik. A többiekkel szemben bizonyára jóakarattal lesznek a vizsgáztató urak, hiszen nagyon jól tudhatták ők is, hogy a magyar tisztviselőben meg van a készség arra, hogy tanuljon, hogy tudja az államnyelvet, és ha még most nem is felelt meg tökéletesen, bizonyos, hogy meg fognak tanulni románul. Méltányos esetek ezek. Ezeknek a kezéből kivenni a kenyeret bűn volna...

Békésen intéződött el az ügyvéd és bíró afférja

Legutóbb megemlékeztünk arról a sajnálatos incidensről, amely a törvényszéken történt és amely csak azt bizonyítja, hogy a tisztviselő és bírósági követeztében fizikailag túlterhelt bírák idegeit is megviseli az a nagy munka, amely így rájuk hárult. Örövendés, hogy ez az incidens békés uton nyert elintézését, mert az a nagy munka, amely ma mindenkire hárul az igazságszolgáltatás terén, megkívánja a harmónikus együttműködést.

Dr. Kiss Döme, az ügyvédi kamara elnöke, tegnap személyesen felkereste Dimitriu törvényszéki elnököt és a Kamara nevében arra kérte őt, hogy lépjen közbe és teremtsen békét ebben az ügyben. A törvényszék elnöke azonnal magához kérte Udrescu bírót és dr. Gál Jenő ügyvédet és annak az óhajának adott kifejezést, hogy tisztázzák azt az ügyet. Udrescu bíró kijelentette, hogy egyáltalában nem volt szándékában az ügyvédet sérteni. Ezzel a kijelentéssel dr. Gál is megelégedett és így az incidens békés elintézése megtörtént.

Meghiúsult a remec—biharfüredi vasút

A csodaszép havas-magaslati gyógyhely, Biharfüred sulyosan megérezte a háborús évtized csapásait. Az utak elromlottak, a közlekedés s megközelítése a fürdőnek nehéz, a ritkaságok, barlangok, hegycsúcsokhoz vezető utak tönkrementek, a barlangokban felhalmozódott a szemét és piszok s az ellátást nagy erőfeszítésekkel lehet tűrhetővé tenni. Hogy a kies helyet mégis sokan felkeressék, abban nagy része van dr. Frentiu Valér püspöknek, aki maga is ott tölti a szezon jó részét s jelenlétével tűrhetővé teszi az ottlést és az ottlést.

A püspök felismerte a mizériák okát, amely abban áll, hogy nincs megfelelő és gyors vasuti összeköttetés, amely a kirándulót eljuttatná — legfeljebb 5 óra alatt — a havasok közt fekvő Sztinára. Személyesen maga is kutatta a megközelítés módjait s gyalog tette meg az utat Remec végállomástól Biharfüredig, kilenc órát gyalogolt hegyről le és hegyre fel megállapította, hogy a jád völgy—remeci vasut meghosszabbítása megoldaná a problémákat s hozzáférhetővé tenné a fürdőhelyet a világforgalomnak. A többi elvégezné a püspök az ő ismert áldozatkészségével és ritka gyakorlati gondolkodásával.

A jád völgyi vasut a Mundus fakitermelő részvénytársaságé, amely nemrég egyezséget kötött a gör. kath. püspökséggel s a zavaros időben engedély nélkül letarolt erdőkért 3 millió leit fizetett a püspökségnek s ezzel elejét vette egy költséges pernek. A Mundusra hárult volna a feladat, hogy a jád völgyén tovább vezesse a vasutat a fürdőig, őserdőkön keresztül, amelynek kitermelésére számíthatott. A terv azonban nem sikerült s erről Weisz Ottó, a Mundus igazgatója ezeket mondotta:

— A terv megvalósításáról szó sem lehet, legalább mi nem vállalkozunk rá. Az a hír tehát, hogy mi hosszabb kitermelési szerződés ellenszolgáltatásul a jád melletti felmenő vasutat megépítenénk, nem felel meg a valóságnak. Mi ezt nem vállalhatjuk.

Kár. Egy szép és hasznos tervvel kevesebb.

Egy ismeretlen férfi hullát találtak a Félix-fürdőben

Öngyilkosság vagy bűntény?

A Félix-fürdői csendőrség jelentette a nagyvárad rendőrségnek, hogy a fő partján egy ismeretlen, ötven év körüli férfihullát találtak. A hullá feje a vízben volt, felső teste pedig a parton feküdt, karjai, lábai szétvetve. A magistermetti jól öltözött férfit senki nem ismerte, nem látták soha a fürdőben, semmiféle írást nem találtak nála.

Megállapítást nyert minden kétséget kizáróan, hogy a halált fulladás idézte elő. A hullá fekvéséből viszont arra lehet következtetni, hogy

az ismeretlen embert a vízbejuttatták.

A rendőrség részéről tegnap délután bizottság szállt ki a helyszínre és bevezetik a nyomozást, annak a megállapítására, hogy öngyilkosság, vagy gyilkosság történt-e. Addig is elrendelték a hullá felboncolását. Előzőleg lefénképezték és a boncolás után eltemetik.

Ki akarták fosztani a nagyvárad ki az aradi pénzügyigazgatóságot

A rendőrség elfogta a betörőbanda két tagját

Pár héttel ezelőtt az aradi államrendőrség egy betörőbandát tett ártalmatlanná, akik jól felfegyverkezve az aradi postát és a pénzügyigazgatóságot akarták kirabolni. Az aradi rendőrség letartóztatta a betörőket, még mielőtt a sok milliós rablást elkövetették volna. A betörők meglepő vallomást tettek. Elmondták, hogy az aradi pénzügyigazgatóság és posta kirablása után a nagyvárad, kolozsvári és temesvári pénzügyigazgatóság következett volna. S ha az összes rablásokat sikeresen elvégzik, külföldre mennek.

A betörő banda tagjai mind fel voltak fegyverezve revolvérrel és még gyilkosságtól sem riadtak volna vissza, vakmerő tettük elkövetésében.

Az aradi betörőbandában két Nagyváradon is jól ismert bűnöző vitte a főszerepet: Jobbágy Gyula és Balog Mihály, akik csak nemrég szabadultak ki a fogházból. Két mindenre elszánt ember, akiket a fogházakban alaposan kioktattak társaik a betörés művészetére.

Aradról valamennyit eltoloncolták a betörési kísérlet felfedezése után. Jobbágy Gyulát és Balog Mihályt is, habár nincs a világon olyan bejelentő, ahol megtudnák állapítani hova való illetőségű ez a két bűnöző. Talán egyedül a szamosújvári fegyház igazgatóságának iratai tartalmaznak adatokat Jobbágyék és Balogékról.

Tegnap éjszaka a külvárosban cirkáló rendőrpátrul igazolásra szólított fel két gyanús embert. Igazolni nem tudták magukat és így előállították őket a rendőrségre. Itt már ismerték a detektívek jól őket. Megmotozásuk alkalmával egy-egy revolvert találtak náluk, egy ráspolyt, gyufát és cigarettát. Más semmit. Se pénz, se iratok. Innen, mint „alkalmatlan idegeneket”, tovább toloncolják őket.

Hogy hamvasztották el Burián Károlyt

A világhírű tenoristának, Burián Károlynak haláláról még most is sokat írnak nemcsak az európai, de amerikai újságok is. Siegfriednek, a csodálatos niebelungi lovagnak feledhetetlen személyesítője még ma is elevenen él azok előtt, akik a játknak ezt a nagy művészt, a hangnak tüneményes fejedelmét látták, hallották. Burián Károly temetést tudvalevőleg Prágába, szülőhelyére szállították és a Prágai Magyar Hírlap az alábbi, finom és jellemző sorokban emlékezik meg az elhamvasztás megrendítő perceiről.

Fekete néma tömeg. Kalaplevéve állják körül a kaszárnyának beillő csarnokos épületet. Ragyogó szeptemberi délután... A nap sugarai visszavárazsolják a nyarat. Virágok, rétek, fák fölött olyan kék az ég és a jegenyék úgy zöldelnek bele a nagy aranykészségbe...

Mi ez? A rajnamenti táj? Mintha hallanám valahol a németek szent folyójának mormolását... Valahonnan hősi karének is hallatszik... Aztán csönd: mintha komor Hagen basszusa szólna bele a csöndbe átokszavakat...

És egyszerre feldübörög Siegfried halotti indulója... Földriadó és nézek...

A prágai krematóriumban vagyok. Elöttem a hamvasztó kemence, köröttem szeptember ragyogása. Nagy gyásztömeg. Burián Károlyt hamvasztják el Siegfried halotti indulója hangjai mellett...

Amikor a zene utolsót ágaskodik, hogy a magából sötét mélységbe zuhanjon, megnyílik egy zsílip és a krematórium nagy kéményéből sötétlen dől a füst...

Ez a füst Burián Károly. Az ő csodálatos ezüst-tenorja, az ő királyi gesztusai, Siegfried, Tristan, Don José... Mind ebben a sötét füstben vannak benne. És száll, száll a fekete füst, bele a szeptemberi kék égből, föl a csillagokig, oda, ahová följutott a nagy énekes hangja, amelyetől megremegtek az emberek a földön és a csillagok az égen.

* Legjobb villanykörte! telefonkészülék és manometer raktáromról nagyban és kicsinyben. Telefon és villanyszerelést, minden fémipari és eszterga munkát, manometer javítást igen szolid áron vállal Rajz Andor elektromechanikus Szalárdi-utca 9.

Dorian Terrace és Dorian-filmszínház

9 órakor

5 és 7 órakor

Ma, pénteken bemutató

A VELENCEI KIS PÉK

Olasz népdráma 6 felvonásban.

Eredeti velencei felvételek!

A főszerepben:

LIA MARA

Hadat üzentek a háborúnak és megvetették a béke alapjait

Genfből jelentik: A nemzetek szövetsége közgyűlésének délutáni ülésén azonnal megkezdtek a genfi jegyzőkönyvről az általános vitát.

Briand a francia delegáció és a francia kormány nevében kijelenti, hogy Franciaország hozzájárul a jegyzőkönyvhöz és azt aláírja. Sajnálkozva említi meg, hogy Franciaország hozzájárulását nem Leon Bourgeois jelenti be, aki beteg: Bourgeois egész életét a békének szentelte. A nagy mű bölcsejénél kétség és pesszimizmus állott, mára azonban sikerült elnémtani a szarkasztikus megjegyzéseket. Ha a népek ma, vagy holnap megtudják, hogy a jegyzőkönyvet, a határozott békeakarat külső jelét aláírják, végigszágul a világ a szellemek vihára. *A népek tudni fogják, hogy hadat üzentek a háborúnak és hogy megvetették a béke alapjait.*

Mély megilletődéssel beszél Briand arról, hogy ő, aki a háboru alatt felelős állásban intézte a háboru borzalmaival súlyosan sújtott ország sorsát, ma segíthet olyan mű megteremtésében, amely a háborút mindörökké száműzni hivatott. Ki is hihette volna a háboru borzalmai közepett, hogy aránylag rövid néhány év múlva ilyen nagyarányú békealkotást lehet majd megalapozni? A ráfogásokkal és vádaskodásokkal szemben nem ismételtük elégyszer: Franciaország békét akar! Az igazi Franciaország beszél. Önökhöz erről a szöszékről. Aki azt mondja, hogy Franciaország militarista, sértést követ el ellene. Franciaország, a forradalomnak ez a gyermeke, nemcsak a maga eszméiért harcolt, hanem az egész világért.

Két asszony vallomása a budapesti szerelemi drámában

Budapestről jelentik: A Röck Szilárd-utcai dráma amely mindenütt nagy feltűnést keltett, ma egész nap foglalkoztatta a rendőrséget. A három revolverlövés befejező pontot tett Kosztka Istvánék izgalmas házassága után és a tragédiának városzerte ismert szereplőjéről írást mindkét oldalán megnyilvánult a részvét.

Kosztka Istvánnét tegnap délből hallgatták ki a rendőrségen. Elsősorban arra vonatkozóan kértek tőle fölvilágosítást, hogy van-e tudomása arról, hogy a férje esetleg előre megfontolt szándékkal készült az alezredessel leszámolni. Kosztkáné azonban csak lényegtelen dolgokat mondott el. Az ügy érdemi részére vonatkozóan kijelentette, hogy *nem kíván vallomást tenni*. Kosztkáné, aki alacsony termetű, sovány asszony, barna köpenyben, barna kalapban, elegánsan öltözve jelent meg a főkapitányságon és amíg férjét a referens tisztviselő kihallgatta, egy detektív-szobában várakozott, amíg a kihallgatására rákerült a sor. A rendőrségen *kellő tapintattal úgy rendezték a dolgot, hogy a férj és a feleség egy pillanatra se találkozhassanak egymással a főkapitányság folyosóján.*

Délután több előkelő állású embert hallgattak ki, akik önként jelentkeztek vallomástételre. Az illetők elmondották, hogy Kosztka már napok óta búskomor volt és barátainak elpanaszolta, hogy a gyermeke érdekében több ízben kérte Valériánt, hogy térjen ki az útkülből és ne tegye tönkre családi boldogságukat. Az alezredes azonban, aki típusa volt a parancsoló, ellentmondást nem tűrő katonának, *nem akart fáigítani Kosztkáné mellől.*

A rendőrségen *kihallgatták Valérián Zsigmond özvegyét is.* Az elegáns, szőke fiatalasszony elmondotta, hogy látta a tragédia előkészítését, de nem gondolta,

hogy ilyen végzetes fordulata lesz férje és Kosztkáné szerelmének. Az utóbbi napokban — amint Valériáné mondotta — a férje elhidegült tőle és hallotta, hogy egyre gyakrabban találkozik Kosztkánéval. Augusztusban, amikor Kosztka Londonban volt, a pénzügyi főszámtanácsos kérésére a férjével együtt gardiortáltak Kosztkánét, és ez alatt az idő alatt elkezdett dögöttük a szerelem. Valériáné tudott a dologról, de nem tudott semmit sem tenni ellene.

Kosztka István dr további sorsa felől

Nyílt kérelem a rendőrprefektushoz

Nem olvastam a Vulturul című nagyváradi román hetilap legújabb számát, amelyet a hatóság elkobzott és így csak hallomásból tudom, hogy önt — rendőrprefektus ur — miattam aposztrofálják és valamely üzemnem miatt kérdőre vonják.

Nem az első eset ez rendőrprefektus ur, hogy egy ideje, amióta egy szívós házsa célpontjává váltam, a hatóságokat arra buzdítják cikkek és feljelentések formájában, hogy ellenem energikus lépjenek fel. A legváltozatosabb színekben állítanak engem a román publikum elé: magyar kémnek neveznek, felszólítják a román közelet férfait, hogy velem ne álljanak szóba, egyszóval úgy festenek le, hogy végre magam is megkérdem magamtól: valóban ilyen elvetemedett fikció vagyok-e én, akit a haza nevében le kell bunkózni?

Annál jobban csodálkozom azon, hogy ellenem egy román lap hasábjain meg nem érdemelt vehemenciával így szitják a gyűlöletet, mert eddig a román társadalom részéről nem tapasztaltam ezt az ellenséges magatartást. Igaz, hogy én független és gerinces újságírást folytatok, hogy nem hazudok lelkesedést ott, ahol az nem lobog bennem és nem keresem az elismerést ott, ahol az nem illet meg engem, igaz, hogy a román közélet egyes jelenségeiről komolyan és bátran leírom a véleményemet, de sohasem vettem észre, hogy ezért engem gyűlölnének. Ellenkezőleg, úgy láttam mindig, hogy a román közélet minden tisztá gondolkodású és becsületes lelkiületű tagja tiszteletével ajándékoz meg, megbecsüli az én korrektt és makulátlan újságírói multamat, őszinte és egyenes gondolkodásomat és többre taksálja az én szókimondásomat, mint mások alázatos hajbókolását és kétszínű szervilizmusát. Ez annál természetesebb, mert nem lépek túl publicisztikai munkálkodásomban soha azt a mesgyét, amelyen belül kell az állam érdekében mozognia minden józan embernek, aki a közügyekben megszólal. Talán van egy-két haragosom, a kit az újságírás kötelességteljesítése közben — közérdekből — e lap hasábjain nem kimélhettünk meg a kritikától, de bármily nehéz sor ma az újságírás, bármennyire óvakodunk attól, hogy ellenségeket szerezzünk ma-

mindenfelé nem történt intézkedés a rendőrségen. Egyelőre *szándékos emberölés büntette* címén folyik ellene az eljárás, mert még nem lehetett pontosan megállapítani, hogy önvédelem esete forog-e fenn. Kosztkát egy második emeleti detektív-szobában helyezték el. Nem tud nyugodni, hosszú léptekkel izgatottan méri fel és le a szobát. Amikor rendőri engedéllyel valamelyik hozzátartozóját beengedik hozzá, a gyermeke felől *kérdősködik.*

gunknak, mindenkivel jóban mi sem lehetünk.

Mondom, tehát rendőrprefektus ur, csodálkozom azon, hogy ellenem most ilyen nekilendült hajszát indítottak. Annál érthetlenebb előttem ez, mert tudom, hogy ezeknek az ostorozó cikkeknek az írója sínes rólam rossz véleményrel és ő is azok közé tartozik, akik figyelemmel kísérték a tevékenységemet és abban kivetni valót nem találtak. Utjaink, úgy látszik, mégis keresztezik egymást és most ki szeretne teríteni, el akarna tiporni, pedig úgy érzem, hogy ha nem fütenék benne ellenem a haragot, akkor eszeágában sem volna, hogy megsemmisítesem érdekében — jobb meggyőződése ellenére — ilyen ádáz dühlvel hadakozzék. Egyébként sohse vettem észre, hogy rosszindulatú férfiú volna, sőt inkább jóakaratu urnak tartom, újságírói kvalitásait is fölöttébb értékeltem, mert azok után, hogy mint katonatiszt újságcsinálással nem foglalkozott, meglepő rátermettséggel ír és írásai a jó román zsurnalisztát ígéri benne, ha megtanulja jobban átézni a papíra vetett betű súlyát és a tollforgatással járó keserves felelősséget, ha a mások egyéni tisztességét is annyira fogja taksálni, amennyire jogosan megkívánja, hogy az ő becsületét se sértse meg senki; engem egyébként öt éve ismer, isten látja lelkemet, soha rossz szándékkal nem vettem ellene — bevalom — malőröm van, hogy a kisebbségi társadalom tagjai sorából éppen az én szegény fejem vételét követeli.

De hát egyelőre állanom kell a koncentrált támadásokat, le kell nyelnem a reám zúdított pletykákat és vádakait, tudomásul kellennem, hogy nyomoznak utánam, kutatják a multamat, keresik állítólagos magyarországi összeköttetéseimet, szóval intenzíve foglalkoznak velem.

Mondták ugyan már nekem, hogy nem kell fel se vennem a Vulturul támadásait, hiszen ez a hetilap számos román politikust és főtisztviselőt még kegyetlenebbül aprit, mint engem. Igaz. De ők — hiába — könnyebben megengedhetik maguknak azt a luxust, hogy egy gesztussal, vagy mosollyal napirendre térjenek az ilyen attack felett, mint én, aki ellen — kisebbségi helyzetemnél fogva — a valószínűségnek sokkal több látszatával lehet

Atlantic nyári mozgó

9 1/4 órákor

Apolló mozgó

5, 7 és 9 órákor

Pénteken—szombaton

Martin apó puttunya

Cormon és Kranke regénye filmben.

Társapalmi dráma.

gyilkos vádakat alaptalanul is felsorakoztatni, mint ellenük. Hiszen olyan tónusban és olyan nonszalansszal, ahogy a Vulturul velem foglalkozik, csak olyanokról lehet írni, akikről azt hiszik, hogy védtelenek és a hazafiság nevében szabad prédái a felelőtlenségnek.

Az azonban különösen rosszul esnék nekem, hogy önt rendőrprefektus ur szintén agresszív kezelnek azon a jogcimen, hogy ön eddig szabadon járok, hogy eddig nem derítette ki hazaáruló mivoltomat. Éppen azért — hogy legven vége már ennek az áldatlan hajszának — kérem én is önt, rendőrprefektus ur, indítsa meg ellenem a vizsgálatot. Összes könyveim, feljegyzéseim, irataim, számadásaim rendelkezésére állanak. Nincs semmi titkom ön előtt sem mint szerkesztőnek, vagy lapkiadónak, sem mint magánembernek. Minden ügyességi felhatalmazás nélkül tartson nálam házkutatást, hajtsa fel személyes ellenfeleimet, hallgassa ki őket. Tegyen eleget az óhajtsáknak; én nem kérek kiméletet, ha vétek vagyok.

Hála a viszonyok egészséges alakulásának: egyszerű vádak, feljelentések, vagy hírlapi cikkek ma már nem elegendők ahhoz, hogy valakit existenciájában, vagy személyi szabadságában csorbitás érjen. Ellenem jó pár hete vonulnak fel a mende-mondák, de eddig kisujjal sem nyultak hozzám. A román igazságügyi és közigazgatási hatóságban több az objektivitás, mintsem feltételezték éppen azok, akik megfojtásomra törnek. Az, hogy engem magyar kémnek neveztek, még nem volt elég ok arra, hogy ezt komolyan el is higgyék rólam. Az emberek felfogása tisztult és a román közéletben összesűrűsödött elfogultság egy olyan exponált kisebbségi férfiúval szemben is, mint én vagyok, enyhült. De ha mégis mindenképpen arra van szükség, hogy fürkészzenek, szimatoljanak utánam, hogy tetteimet, mindennapi robotomat közelebbről megvizsgálják, ha valaki csökönyösen és állhatatosan állítja, hogy az államra és a közbiztonságra veszélyes elem vagyok: ám méltóztassék. Kérem önt, vegyen elő engem és ne viselje ön — akit én oly igazán nagyrabecsülök — az ódiument azért, mert eddig becsületes embernek, jó állampolgárnak és korrekt újságírónak tartott és az első szóra tömlőcbe nem vetett.

Hegedűs Nándor.

Tömeges tisztviselői áthelyezések és elbocsájtások Besszarábiában

Az orosz bandák besszarábiai betörése nagy megütődést váltott ki az egész országban. A minisztertanács több ízben foglalkozott a helyzettel és a betörések következményeképpen a kormány annak szükségességét látta, hogy Besszarábia egész közigazgatásában mélyreható változások szükségesek.

A tisztviselői áthelyezéseknek, sőt elbocsájtásoknak — a többek között — egyik főoka az volt, hogy a besszarábiai vezető tisztviselők nagy része nem járt el a kormány intenciói szerint és különösen a kisebbségekkel való bánásmód volt az, amit merőben félreértettek. A kormány úgy véli, hogy éppen a kisebbségekkel szemben való helytelen politika és tapintatlan és helytelen bánásmód hátráltatják a besszarábiai konszolidációt.

A tisztviselők elhelyezését a legmagasabb állású funkcionáriusoknál kezdték.

Elhelyezték Cernatescu önmagát, aki a cetatea-albai rendőrprefektus volt. Hotiu, Arhei, Saroca, Tighina és Kisenev besszarábiai megyék összes alispánjait, járási adminisztrátorait igen nagy részben rendelkezési állományba helyezték és néhányat a régi királyságba helyeztek. Az összes besszarábiai hivatalokba a minisztertanács határozata alapján új, kipróbált regábeli tisztviselőket helyeztek.

Ünnepi előadásban mutatták be a Mézeskalácsot

Szándékaim, amelyek becsületesek, csak úgy tudom beváltani, ha nem török meg az ásitó közönyt. Valahogy így mondta ezt a függöny elé állva Gróf László a nagyváradi magyar színjátszás emez új fázisa előtt, amikor köllöncök sütyösbitják, a politika horgonya fogja a felszaladó kordina nehézkes tempóját.

Az 1924-es színházi évad ouverturáját kezdjük hát úgy, új, az idők mentalitásának megfelelő hangszerezéssel, tekintünk a kasszabélégekre. A Mézeskalács csaknem minden eddig hirdetett előadására az összes jegyek elővételben elkeltek. Ime bizonyosság! Isten előtt, ember előtt, művészeti és más hatóságok előtt: a magyar színjátszás komoly bázison nyugszik ebben a tradíciós városban, multja van és sorsa van, a jövője se fekete. Érthető az aggodás, de felesleges az aggodalom. A közönség akarja a színházat s a direktornak a tegnapi est után nem lehet kétséges, hogy ha kielégítő művészi produkciókkal módot nyújt a színházbajárásra, nem nyeli el se pénzt, se ambícióit az üres nézőtér ásitó unalma. Nem csapja derékon minden művészi szándék legveszedelmesebb elseprője a cettarku közöny.

Gróf Lacit, a színészt ismeri ez a közönség, Gróf Lászlót, az igazgatót kellems kötelesség bemutatni. Van benne invenció, az első mozdulatától ráismerni. Körül a páholykaréjokon mindenütt virág. Virág és egy mézeskalács-szív. A műsor is kis csinos füzet, egy mézeskalács-szív ékesíti s a mottó: „Szív küldi szívek szívesen...” Ez a pár szó itt a magyar végvárosban az édes romantikán kívül más jelentőséget is kap: konnector a közönség és a színgazgató között. Mert a színgazgató itt már ezentul nem úr, nem kereskedő, aki merkantil szemlemből színjátszást gründol, anyanyelvünk fifikus öre ő, robotos munkás, heroikus hős, eleven diplomácia. Morális kötelezettségei vannak és készpénz kiadása. Mindnyájunk érdekében való, tehát bennünket illetne az obligó. De ha elszámítja magát rajta hajtanak végre.

Gróf László Parlagi Lajos nyomdokait említette. Van szíve és egyelőre pénze is ezen az úton haladni. Ezt bizonyítja a kiállítás pompája, ami budapesti tanuzók szerint, semmiben se marad hátra a Királyszínházbelinek. Gróf László felismerte azt is, amit nagy színházaknál már tudnak. A dekoráció nemcsak penzli és nemcsak vászon. Tabéry Iván terveit művészi piedesztálra emelték a szokványos tróntermi pompát. Egy hangos és spontán moraj volt az őszinte kritika.

A darab? Meséjében benne van mind-

az a csillanón felásott magyarság, ami Emőd Tamás nyelvén honosodott meg a pesti színpadi irodalomban. Menyecek patyolat ingvalla, esti fenék mesketelő szerelme, kukoricamorzsolások pajkossága a Mézeskalács illata. Valami kristálytudo illusztrátor színes metszete egy álmadni nagyon szépen tudó népről. A királyasszony, a bohóc, a pesztra, a bujdosó katona, strázsák, frájlák és lakajok, a Burg aranykapuja, melyen belül hopszasszát jár az udvari népség: — csupa bohókás elképzelés, amiből mégis felriaszt valami kiágaskodó, a dombok taraján felkanyarodott színbolun, tragédiás magyarság, amikor a bujdosó katona ott fekszik halottan a strózsákon. A belonddal mondatja Emőd Tamás:

— Itt egy halott katona, ott egy trón! Nézik egymást a trón és a halott katona, akit nem ébreszt fel többé az ébresztő trombitahang sem. Bevonult a fekvő regimtentbe.

A színpadon ott járkált fekete kar tonban a pórén tetsző anyaszív: Benes Ilonán kell kezdeni. Benes Ilona drámai képességeit mindig sokra becsültük. Első intrádára Barna Sáriban, ahogy első szerepe után megittérni lehet, nemcsak szép, nemcsak táncolni tudó, de komoly és kvalitásos színésznőt kapott az együttes. Az affektáns királyasszony Biczó Margit által nyert életet. Különösen énekpártiai érvényesültek. Gróf Laci a bujdosó katona mülhauseniadás alakját játszotta meg melegen és bravúrosan. Új szereplő Bihari Nándor, Miscga utóda, kiváló táncos, de a drámai effektusokat is ki tudta hozni. Szívesen láttuk viszont Stoll Bélát, aki a tzh-mester szerepében vitt derüt a kifogástalan előadásba, míg a mézeskalácsok piaci asszonya Pogány Janka volt a mesejáték minden karakterizáló humorával. Madás, kicsi szerepében is észrevehető Sós Mihály, Galambos tették tökéletessé az előadás zavartalan harmóniáját. Szirmai Albert zenéje elbájoló, az a zene, ami évtizedek után is szívbemarkoló remeniscenciát ébreszt. Mint az imakönyvbe préselt ibolya, viola, bazsalikom. Váradi Aladár érdeme az orchester dicséretes buzgalma.

(b. l.)

A nagyszerű előadást ünnepélyes percek vezették be. A díszes közönség fölhangolt érdeklődése közben nyílt ketté a függöny és a rivaldák lámpája előtt Peredy György a „Nagyvárad” munkatársa jelent meg és nemesen cizellált, finom és költői elgondolással prólógját mondotta el.

— Huszonegyedszer kél életre a magyar színjátszás és beszédes falak között — kezdte Peredy — mikor ez új színészgárda behozta a hártfát, s behozta a régi méceest: az itt lakozó isten lábanyomát nem taposták el a küszöbön.

— Mától fogva, mikor az este megérinti a napal peremét, a madarak eldalolták utolsó dalukat: kitért karekkel várja Nagyvárad népét e színház megint, amely úgy néz le reánk, mint a kővé vált lelkiismeret.

— Szerelmes hódolatunk az ősi verőfényvel ott rezeg büszke homlokán, és én, mikor e prólóghoz fogtam, a szívmert kerestem, hogy a mai ünnepi este együtt írjuk meg azt, de valaki ellopta titokban és szétszórta az égboltozaton a csillagok között, nehogy kiöntsem mindazt, mi benne van: és csak könnyek gyűltek a szemembe, amelyek imáddal

NAGY CIPŐELÁRUSÍTÁS!

908

Csak 20 napig — GONDA TESTVÉREK Cipőáruházában — Csak 20 napig
BULEVARDUL REGELE FERDINAND 5. SZ. (PARK-SZÁLLODA ÉPÜLET)
Túlhalmozott raktár miatt az összes raktáron levő női-, férfi és gyermekcipőket minden elfogadható árban elárusítjuk.

folyták körül te szent hajlék lábaidat, míg igaz köveid lelkembe sugták, mint anya gyermekének lámpaoltás után: még az anyém vagy.

— Az elhangzott zene az élet harsonája volt s a szó, ami következik a mi nyelvünkön cseng, olyan tisztán, pompázó szépségében önzlik reánk, mint a harmat hullása, úgy, mint az esti imádság a papok ajkán.

— De mielőtt ez az új magyar daljáték előttele szépségével: arcodba tekintek, felverem, mint madarat fészkeről nyugtalan kérdéssel álmodozásod magyar közönség: estére hanyatlak-e életed, mint korhadt fa örvénylő víz fölé? vagy ujjongva hirdeted: engem nem érintett még hontalan szelek varázsa, az én hajóm nem papírhajó, villám nem sujtotta az én templomom, tudom... tudom: minden, ami még az anyém, ahol megmutathatom, hogy élek, élek: ez a néhány deszka a kivilágított rivalda mögött, ahol a legnagyobb szentséget őrzik, amit nekünk hagytak s amit utódainkra hagynunk kötelesség: a magyar igéket.

— Ha nem így lenne ez: hiába szorítod melledhez, mit összekuporgattál, ha nyitva hagyott ajtódat kitépte sarkából a szél: hiába való a könny, a halál szögája ott áll kapud előtt s az elmulás koronáját tartja számodra szekerén.

— Ne feledjék, hogy gondterhes napok ha szakadnak önökre, ide kell adjak a szívüket is: ha nem: kőszán fog tévelyegni a lelkiismeret, mint lámpátlan zarándok, aki égfélé tárt karokkal segítséget keresve bolyong az uton, haragos fodru, zugó vizek mentén. Mert itt e függöny mögött a szent tűz fölött virrasztanak akkor is, mikor minden szunnyad a földön, lobogó fátyálával üve az éjjel sötétjét; és itt buzog frissen az erők forrása, ahova eljövünk egy ital vizre, ha tövises terhünk feltörte a válunk.

— Három esztendő után új vezér alatt vonulnak fel színészeink. Tele vannak bennünk való bizakodással: és mi — tudjuk mit hoznak nekünk: a nyelvet, melyen gyermekeink első imádsága hangzik el, magyar anyáknak altató dalát.

— Nincs több kérdés és nincs több felelet...

— Most felszabad a függöny s ha vágyaink, örömeink darabokra törve, — aranyzárra fűzi, örökre rabul ejti a Mézeskalács „Szívnek szívet” adó álomvilága.

Peredy György prólogját nagy tetőszéssel és erős tapsokkal fogadta a közönség, majd Gróf László mondott rövid és a szív mélyéről jövő köszönő szavakat, a közönség lelkes ovációja közben. Ezek után kezdődött meg az előadás.

Castiglioni miatt vihar volt az olasz parlamentben

Bécsből jelentik: Castiglioni Camillo elindult Milanóból, ahol ezútszerint tartózkodott és az eddigi tervek szerint csütörtök este fog Bécsbe érkezni. Kihallgatása tehát a vizsgálóbíróknál valószínűleg pénteken fog megtörténni. A Banca Commerciale az a milánói bank, amely Castiglioni-nak 125 millió lírát kölcsönzött, most újabb megbízottat küldött Bécsbe.

A Banca Commerciale mindenekelőtt meg akarja állapítani, hogy milyenek azok az igények, amelyeket a Depositenbank ügyéből kifolyólag Castiglioni ellen támasztanak.

Castiglioni körülbelül harminc milliárd-ban óhajtana az összeget megállapítani. Ezzel szemben a Depositenbank hitelezői a garanciaösszeget nagyobb tételben, száz-milliárdban kívánják megállapítani, mint amellyel Castiglioni a Depositenbank passzíváihoz hozzájárulna.

A Castiglioni-affér alkalmul szolgál az olasz ellenzéknek arra, hogy heves támadást intézzenek a kormány ellen ez ügyben tanúsított magatartása miatt. Szemére hányják a kormánynak, hogy exponálja magát azért a Castiglioniért, aki annak idején Ausztria-Magyarországot ágyúkkal és repülőgépekkel támogatta.

Az olasz pénzügyi körökben Castig-

lioni helyzetét igen komolynak tekintik. Castiglioni-nak azt tanácsolják, hogy ne menjen Bécsbe. A Banca Commerciale döntő közbelépését itt még kétségesnek tartják, mert a Banca Commerciale vezetősége igen nagyoknak tartja azokat az igényeket, amelyeket a bécsi Depositenbanknál vele szemben támasztanak.

A salgótarjáni incidens a budapesti hadbíróság előtt

Budapestről jelentik: Amikor Budapesten az ismeretes ruhafelruházási akción meggyilkolták egy verekedést kezdő ittas katonacsoport leghangosabb tagját: Treunnei Mátyás őrvezetőt. A gyilkosságot a kurzuslapok s különösen a „Nép” elvakult igazgatása használta fel. Sakterkés címen olyan izgatató közlemény jelent meg ebben a szélső jobboldali organumban, mely tettekre hívta fel a lap irányával szimpatizálókat! Ennek folyamán képpen történt, hogy Salgótarjában részeg katonák betörték a zsidók ablakait s több zsidó házba behatoltak. Így egy Grósz Mór nevű kereskedőt boxerrel bántalmaztak s a családtagokra revolvert fogtak.

A budapesti honvédtörvényszék a salgótarjáni atrocitások ügyében kiszállott a helyszínre a tárgyalások megtartására. A vádlottak: Teller Kamilló 24 éves őrmester, Vatray József 23 éves szakaszvezető, Szabó István 24 éves tizedes. Gergely Sándor őrvezető, Juhász János, Binder Márton, Gyurcsó József és Polák János. A katonák úgy vallottak, hogy Grósz támadta meg boxerrel őket és piszkos katonáknak nevezte. A legérdekesebb Teller Kamilló vádlott, aki „a Treunnei Mátyás meggyilkolása fölötti eikeseredésében”

A legszebb női Legtökélelebb férfi Legjobb gyermek

CIPŐK

a „DERBY” cipőgyárban készülnek

Legolcsóbb gyári szabott árak!

Nagyváradai fióküzletek:

I. Bulevardul Regele Ferdinand 2
(Bazár épület)

II. Str. Avram Jancu (Kossuth-u.)
5. sz. Gyárépület.

III. Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca 7.

sorra beverte a salgótarjáni zsidók ablakait, majd amikor a rendőrök ebben megakadályozták, nekik támadt a rendőröknek is. Egyébként — mint vallomásában kijelentette — a „Nép” cikkének olvasása keserítette el szörnyen, ezért verte be az ablakokat. A tárgyalás tart.

ÚJONSÁGOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
STRADA PRINȚUL CAROL (VOLT SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA) NO. 9.
Hirdetési díjak:
SONNENFELD ADOLF RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Helyben: egy óra 50, negyedévre: 150, fél évre: 300, egész évre: 600 Lel; 189, fél évre: 360, egész évre: 720 Lel
A „Nagyvárad” telefon száma 33
Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedűs Hirlapiroda (Telefon 13-01)

Az újraéledt romantika

Hogy újraébredt az utóbbi évtizedben a romantika, az nagyon logikus következménye annak, hogy a tömegek a háborúutáni tipikus pszichézisből kiutat keresnek és nincs más mód, mint a regényesség aranykőre. Ez kellett új virágzásra Ohnet György, Marlitt és Beniczkyné-Bajza Lenke regényeit és ez tette páratlanul népszerűvé Courts-Mahler. A Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtára, számolva a nagy olvasótömegek igényeivel is, egész sereg Ohnet-, Beniczkyné-, Courts-Mahler- és Marlitt-regényt szerzett be, elsősorban olyanokat, amelyek könyváruusi forgalomban már nem kaphatók, viszont régi-régi kedvencei az olvasóközönségnek.

Igy megkapható most már a kölcsönkönyvtárban Ohnetnek a Vasgyáros mellett leghíresebb négy regénye: A bánya, Pierre lelke, a Croix-Mort grófnők és A gyermek joga. Beszerezték továbbá Courts-Mahler legújabb két regényét: A tengerszem tükrét és Az anyai szívet. Ezekon kívül a könyvpiac legújabb szenzációi is mind megkaphatók a kölcsönkönyvtárban. Ismeretükre nap-nap után visszatérünk.

* Október 11-én Bartók zongora-hangverseny. Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában

* Egy óras sztrájk a Moskovits ipartelepeknél. A Moskovits ipartelepek száz-negven munkása tegnap sztrájkba lépett. A sztrájk mindössze egy órahosszat tartott, mert az igazgatóság meggyőződött a munkásság keresének jogosságáról és teljesítette azt. A konfliktus a vállalat és az alkalmazottak között a nyolcórás munkaidő be nem tartása miatt keletkezett, de a munkafelügyelőség közbelépésére a békét megteremtették.

* Meghalt az erzsébetvárosi bombamerénylő egyik vádlottja. Budapestről jelentik: Az erzsébetvárosi bombamerénylet egyik vádlottja, Chiaszti István kömüves tudóvészben meghalt. A szülők kérésére az ügyesség az utolsó napokban megengedte, hogy a rabkórházból elszállítsák szülői lakására. A vádirat szerint ő kémlelte ki és mutatta meg, hogy a bombát hova helyezzék.

* Csak tegnap nyílt meg az Apolló-mozgó előcsarnokában több külföldi híres piktor legjobb képeiből rendezett kiállítás és máris olyan érdeklődés nyilvánul meg a látlat iránt, amelyet a Váradon gyors egymásután rendezett kiállítások után nehezen lehet elképzelni. Vásárlók és érdeklődők nagy meglepéssel nyilatkoznak a kiállított képekről, amelyek közt Katona Nándor, Czencz János, Nyilasy Sándor, Magyar-Mannheimer Gusztáv, Iványi-Grünwald Béla, Olgyay Ferenc, Révész Vilmos, Ramek Árpád, Geiger Richard, Kézdi-Kovács László, Berkes Antal, Ko-

Legjobb gyermekápoló: Hófer 1. sz. gyermekhintőpora, Hófer Baby crème.

Raktárak Oradea-Mare: Farkas Drogeria, Fekete Parfumeria, Minerva gyógyszerár.

máromy-Kacz Endre, Kacziány és még több kiváló mester legjobb képeivel szerepel. A kiállítás díjtalanul tekinthető meg.

* **Elkobozták a Vulturul.** A Nagyváradon megjelenő Vulturul című lap tegnapi számát dr. Popovici Miklós prefektus rendeletére Catana Aurél rendőrprefektus elkoboztatta, mert a lap szerkesztősege nem tett eleget a cenzura-szabályoknak.

* **Váradí rózsasokor** Pintér Bóskének. A nagybetegen fekvő Pintér Bóskének Ramming István mester, a színház lelkes fodorása, egy szebeni kollegájával virágcsokrot küldetett, egyben kérte a barátját, hogy értesítse őt a művészről állapotáról. A szeptember 30-áról keltezt levél szerint Pintér Bóske, aki nagyon szereti a rózsákat, rendkívül megörvendett a virágcsokornak, de annyira gyöngö, hogy írni nem tud, csak szóval köszöni meg. Azt írja továbbá a Pintért meglátogató Albert Ignác szebeni fodorász — amit mi is megírtunk —, hogy a művész 8—10 nappal ezelőtt már jobban volt, de orvosi engedéllyel egy vajaskenyert evett, amiól visszatért a tifuszos láz. A művészhez senki sem engednek még, mert állandóan 38,4 fokos láza van.

Tegnap ismét az a hír terjedt el Váradon, hogy Pintér Bóske meghalt. Este nyolc órakor telefonon felhívtuk a szebeni városi kórházat, ahol az inspekciós orvos azt a választ adta, hogy a művész jobban van. Láza 36,6 fok. És felépülése most már biztosra vehető.

* **Elveszett** tegnap este 6 és 7 óra között egy csomag a Ferdinánd király körúton a csendőrségi laktanya környékén. Az okmányokat tartalmazó csomag megtalálóját jutalomban részesül, ha beadja a kiadókiváltatba.

* **Zsigmond festőművész képtárlata** Kornweisz képkeretező szalonjában október hó 10-ig.

Értesitem

t. megrendelőmet, hogy az **ősi idény angol szövet különlegességei** változatot mintákban, kizárólag egyes öltönyök raktáromra megérkeztek

CSOVITS urí divat-szabó
Str. Rimnóczy-utca 4

Két—három szobás modern lakást keresek

magas lelépést és közvetítési díjat fizetek. Cím Stefan cel Mare (Tisza Kálmán)-tér 15 földszint kapu alatt balra. — Értekezni délután 2—5-ig.

MOLNÁRNÁL

Ferdinánd király (Rákóczi)-út 9. szám

Prima	Flohr harisnya	69	Lei
"	Muslin harisnya	88	Lei
"	Szines ingek	210	Lei
la la	Szines ingek	265	Lei
Prima	Zefir ingek	300	Lei
"	Zefir ing, divat minták	375	Lei
"	Frack ingek	350	Lei

NYAKKENDŐK

divatnyők, bőr- és szövött keztük
ORIASI VÁLASZTEKBA

* **Halálozások.** Popescu Péter úvárosi gör. kath. székesegyház plébánosa, tb. főesperes, szentszéki ülnök stb. életének 59-ik, áldozárságának 34-ik, váradí áldásos működésének 20-ik évében elhunyt. Temetése szombat délelőtt 9 órakor megy végbe a g. kath. székesegyházból.

Bende Gyula nagyváradí polgár ács-mester neje szül. Csata Róza 53 éves korában elhunyt. Temetése ma, pénteken délután 2 órakor megy végbe a lovas-utcai gyászházról.

* **Vas- és Fém munkás szüreti táncmulatság.** Október 4-én pontosan 9 órai kezdettel a Katolikus Kör összes termeiben a helybeli Vas- és Fém munkások szüreti mulatságot rendeznek a Munkás-Othon javára. A műsor és 110 tagu rendezőség garancia e mulatság sikeréhez. Felhívjuk a mulatnívágó közönséget, hogy mennél nagyobb számban jelenjenek meg. A műsor főpróbája pénteken este 7 órakor lesz. A vigalmi bizottság.

* **Sirkőavatás.** Néhai dr. Markovits Zoltán síremlékének felavatása f. hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a váradí-velencei zsidótemetőben.

Néhai Berger Albert sirkőfelavatása vasárnap, f. hó 5-én d. e. 9 órakor lesz a velencei izr. sirkertben, melyre ezúton hívjuk meg a rokonokat és ismerőseket. Berger Albertné és családja.

* **A Cion-templomban** az istentisztelet péntek este negyed 7 órakor kezdődik.

* **Novemberben kijelölik a házhelyeket.** A házhelyigénylők kérelmének a tárgyalása a legnagyobb rendben megy. Érdekes, hogy nagyon sok igénylő, aki a kérvényt nem is adta be, nem jelenik meg. A t. h. a n. a. s. u. bíró előtt, holott ebben az esetben végleg elveszti jogosultságát. A házhelyek iránt beadott összes kérvényeket még október hónap 25-ig letárgyalja a bíróság. Elsejéig végleg megállapítják mindenki jogosultságát, úgy, hogy a jogerőssé vált kérelmeket november hónapban el is intézik és a mérnökök kijelölik a házhelyeket. Azokban az esetekben, ahol felebezéseket adtak be a bírói határozat ellen, későbbben döntenek, de ezek a jogosultak is megkapják a házhelyeket a tavasszal. Athanasiu járásbíró most újból hirdetményt adott ki, amelyben értesíti az érdekelteket, hogy ügyüket melyik nap tárgyalják. A tárgyalások reggel 8 és fél órakor kezdődnek a törvényszéki palota I. em. 77. sz. szobájában. A tárgyalások sorrendje a következő: Október 4-én az E F és G betűsök, 7-én a H és I betűsök, 9-én K és L betűsök, 11-én M betűsök, 13-án N betűsök, 15-én O és R betűsök, 17-én és 18-án P betűsök, 21-én és 22-én S és Sz betűsök, 24-én és 25-én a T, U, V és Z betűsök ügye kerül tárgyalásra. A pontos megjelenés annál is inkább fontos, mert a távolmaradók ügyét csak indokolt esetekben veszik újra elő.

* **Kettős bajnoki mérkőzés.** Vasárnap d. u. 2 órakor N. S. C. — Egyetértés, 4 órakor Bihorul — Törekvés. Mindkét mérkőzés izgalmasnak ígérkezik.

* **Háztulajdonosok Szövetsége** folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Vigadó mozgó színház helyiségében közérdekű tárgysorozattal igazgatósági gyűlést tart és erre az igazgatóság és a szövetség tagjait és egyáltalában az összes háztulajdonosokat ezúton hívja meg az elnökség.

* **Munkaalkalom.** A hatósági munkaközevitő hivatal (Strada Alexandri No. 3.) az alábbi közleményt adta ki: Munkát kaphat 1 szabó, 1 fodrász, 4 cipész, 3 asztalos, 1 ács, 1 kerékgyártó, 2 kovács, 3 villanyszerelő, 2 bádogos, 5 tanonc, 4 vasszertgályos, 8 hetes, kocsis, 86 háztartási alkalmazott.

* **A Magyar Általános Hitelbank** nagyváradí fiókjának cukorosztálya, mint az Oficiul de Vanzare al Zaharului bukaresti biharmegyei képviselője ezúton közli az érdekeltekkel, hogy az új belföldi cukorcampagne megindult és az eladások

megkezdődtek. Tájékoztatással az intézet cukorosztálya szolgál.

* **A lipcei vásárról** nagy mennyiségű szőrmeáruval megérkezett Leichner szücsmeister Str. Ciorogariu (Uri-utca) 4.

* **„KEGYELET” a Sas alatt.**

* **Fecském, fecském, édes fecském,** hozd el az én jó cipőcském, így éneklék a gyermekek, mielőtt iskolába mennek. Anyuka megveheti Zsigmond és Adler-cégnél, Str. Jorga (Zöldfa-u.) 8. szám.

Darvas harisnyát a legjobban.

* **A Körösparti Áruház** az elmúlt ólcsó áraitól 10 százalék engedményt ad 15 napig.

* **Özv. Stern Rezsónénél** Str. Avram Iancu 16. (v. Kossuth-u.) babakelengyök és gyermekfehérnemű különlegességek.

Legjobb arczépitő Földes Margit

* **Kabát, kosztüm, öltöny-szövetek,** kabát plüschöket, báronyruhákat olcsón vehet a Körösparti Áruházban.

* **Nagy jövedelemre** tehenek szert könnyű munkával, nagy ismeretességgel rendelkező hölgyek, vagy urak. Jelentkezés d. e. 11—12-ig a Hegedüs Hirlapirodában.

LEGJABB

Uj választásokat várnak Angliában

London, október 2. A lapok komolyan számolnak az új választások lehetőségével. A Daily News szerint Asquith bejelentette, hogy az orosz szerződés elutasítását fogja javasolni. A konzervatívek és liberálisok összetartanak. A konzervatívek bizalmatlansági indítványt nyújtottak be, amiért a kommunista szerkesztők ellen a vádat elejtették. Az indítvány felett szerdán döntenek. A liberálisok a kommunistákat támogatni fogják.

Óriási vihar Angliában

London, október 2. Az Atlanti Ocean partján óriási vihar volt nagy felhőszakadással. A folyók kiöntöttek és házakat, gyárakat rongált meg.

Nagy érdeklődés Angliában a német kölcsön iránt

London, október 2. A Daily News szerint a német kölcsön iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Általános a meggyőződés, hogy a kölcsön visszaadja Németországnak az eszközöket, hogy köteleseit teljesíthesse. Amerikában hasonló sikerről számolnak be a hírek s a szakértők szerint a német kölcsön egyike lesz a világon a legjobbaknak.

TÖZSDE

Zürich, október 2. Nyitás: Berlin 10 0-a 124 fél, Newyork 524, London 2341 fél, Páris 2782 fél, Prága 1565, Budapest 0.0068, Bukarest 270, Bécs 0.0073 háromm.

Bukarest, október 2. Zárlat: Devizák: Páris 1030, London 857, Newyork 193, Róma 840, Zürich 37, Bécs 2790, Prága 580.

Zürich, október 2. Zárlat. Berlin 10 0-a 122 fél, Amsterdam 203, Newyork 524, London 2339, Páris 2777 fél, Milánó 2295, Prága 1565, Budapest 0.0068, Belgrád 715, Bukarest 265, Bécs 0.0073 háromm.

Budapest, október 2. A csütörtöki értéktőzsde zárlatja: Angol-Magy. 39, Magyar H. 403, Leszám. 5, Salgó 406, Államv. 410, Keresk. b. 975, Belv. Tak. 26, Konkordia 31, Gizella 56, Beocsini 710, Borsodi szám 69, Kőszén 2250, Ujlaki 125, Urikányi 610, Globus 31, Olasz. 20, Rima 116.

Fegyver 820, Ganz-Danub. 1775, Ganz-Vill. 925, Láng 80, Schlick 40, Izzó 530, Papír 30, Karton 92, Klotild 44, Cukor 1790, Gummi 213, Osztr. H. 140, Csáky 11, Georgia 292, Phöbus 40, Villányi 58, Lip-ták 11, Lignum 43, Neuschloss 28, Ofa 415, Nasici 1775, Tröszt 158.

SZÍNHÁZ

Az első színházi hét műsora:

Péntek: Mézeskalács.

Szombat délután: Rózsályná mérsékelt helyvarakkal, fél négy órai kezdettel. Szombat este: Mézeskalács.

Vasárnap délután: Három grácia; este Mézeskalács.

— Mézeskalács. A megnyitó előadásán óriási sikert aratott Emőd-Szirmai-operett kerül színpadra, holnap és szombaton este. Az operetről, mely a János vitéz óta az első igazi magyar operett, a kritika egyhangulag megállapította, hogy az új magyar zenés színház megteremtője. A következő három előadás is Barna Sári, Biczó Margit, T. Pogány Janka, Benes Ilona, Gróf, Madas, Stoll és Bihari játsszák a főszerepeket.

— Délutáni előadások. Szombaton délután a múlt szezon egyik legsikeresebb operettjét, a Rózsályná lányt tűzte ki az igazgatóság. Ebben az operetben mutatkozik be a váradi közönségnek Betegh Báby, a társulat új szubrettje. A többi szerepeket Barna Sári, Tóthné, Madas, Hevesi, Bihari és Stoll játsszák. Vasárnap délután Lehár világot járt operettjét, a Három gráciát játssza el az operettegyüttes. A Három grácia Biczó, Barna Sári és Kertész Manciel. A férfi szerepeket pedig Hevesi, Stoll, Bihari és Martinek alakítják, a zenekart Békefi dirigálja.

— Vera Mircseva. A drámai ensemblé hétfőn este mutatkozik be Vera Mircseva orosz tárgyú drámában. A darab a legmélyebb orosz léleknek, Murcovnak munkája, tele erős emberi indulatok nyomán fakadó drámai fordulatokkal. A főszerepeket Jósika Mici, H. Körösi Juci, Tóth Elek, Martinek, Hevesi, Sós, Hetényi és Galambos játsszák. A hétfői premier iránt nagy érdeklődés nyilvánul, ami a pénztárnál a jegyek tömeges előjegyzéséből állapítható meg. A premier A) bérletben lesz.

MOZI

— Dorian Terrasse — Dorian-filmszínház. Ma, pénteken kerül először bemutatásra „A velencei kis pék” című olasz dráma. Az olasz élet és az olasz népszokások elevenednek meg a nézők előtt, melybe szépen szövődik bele egy szerelmi regény. Eredeti velencei felvételek élénkítik a kiváló drámát és hatalmas tömeg-jelenetek teszik impozánsá a filmet. Az előadások a Dorian Terrassen 9, a Dorian-filmszínházban 5 és 7 óraor kezdődnek.

DIAKEGYENRUHÁK ÉS SAPKÁK

A KINAI

Irta: Bónyi Adorján

5

— Maga se jobb a többi férfinél — mondta. — Maguk még a szép álminkat is irigylük tőlünk.

Nem harcoltam vele tovább. Kikísértem a kertbe. Az ablak mellett ott ült most is a haldokló kínai. Mutattam Céliának és mondam neki, hogy Ya-Ta-Ya a végét járja.

Célia kíváncsian megnézte a kínait s derűtlen vallást vont:

— Patkány — mondta csendesén és tovább ment.

Éjszaka hosszú, éles csengőszó verte fel a szállodai csöndet. Csodálatos, meleg, nyári éjjel volt, a szobám ablaka már nyitva s ezért bizonyára nem ébredtem fel rögtön a csengőszóra. A szállodai csengőnek máskor mindig halk, diszkrét hangja van. Most azonban harsányan, zengően, örjöngő heveséggel szólt és szólt, szólt immár percek óta megszakítás nélkül.

Kiugrottam az ágyból. Künn a láthatár szélé már enyhén világosodott. Hajnal van... Magamra kaptam valamit. Hirtelen Céliára gondoltam és borzongani kezdtem. A csengő szólt, szakadatlanul, olyan volt, mint egy végtelen, diadalmas vagy könyörgő kiáltás, mely egyetlen hangnemből kilt s nem akar, nem bír megszűnni.

Felrántottam az ajtómat, kiléptem a folyosóra. Szobalány takarítónő, szolgálék ebben a pereben rohantak el az ajtóm előtt. Oldalt és szemben mindenütt nyitott egy-egy ajtó. A csengő szólt. Szakadatlanul.

A személyzet csak a szemszéd ajtóig rohant. Az ajtó felett égett a csengőjelző parányi zöld lámpa. Kidörzsöltem szememből az álmoságot. Ez az ajtó: a huszonnégyes. Ya-Ta-Ya szobája.

A szobalány kopogtatott az ajtón. Semmi válasz. De a csengő szól. Bátor-talanul lenyomja a kilincset, az ajtó kinyílik.

Ekkor már ott álltam én is az összeverődött emberek közt a küszöb előtt. S megláttam mindent én is, első pillanatban.

Ya-Ta-Ya ott feküdt hanyatt az ágyán, tetőtől-talpig fekete ruhájába öltözve. Mintha csak faradtam egy pillanatra ledőlt volna. Jobb kezét teljes erővel rápréste az ágy melletti csengőgombra, balkeze, lefogott az ágyról.

Es balkezének vékony öklére rá volt csavarodva, mint valami isteni ostor, egy nő dus szőke haja. A kínai ökle markolta, tartotta, nem bocsátotta el az alázatos asszonyi hajzatot.

A nőnek a haját, aki ott hevert a földön, egy zsarátnokszínű pongyolában, kezébe temetett arccal, reszkette, teljes szépségében, Célia!

Ya-Ta-Ya feje kissé magasán állt a párnák halmán, sárga feje, becsukott szemmel és mosolygott. A legnapvobb, a legrettentőbb és a legdiadalmasabb mosolygás volt, ami valaha emberi arcon láttam. Ya-Ta-Ya mosolygott, a halott.

S keze, halott keze, a csengőn. És a csengő szólt, szólt, még most is, élesen, harsányan, szakadatlanul, diadalmasan.

(Vége).

* Gépajórt felsőruhára és fehérneműre legszebben és legolcsóbban készít ASTRA gépajórt, Str. Alexandru (Tetleki-utca) 5. szám.

Invitare.

Fabrica de bere Dreher-Haggenmacher S. A. din Oradea-Mare, invită acționarii la a nusperezeoa adunare generală ordinară, la 11 Octombrie 1924, ora 10 a. m. în sala de ședințe a Băncii Cassa de Pastrare S. A. din Oradea-Mare.

Ordinea de zi:

1. Raportul Direcțiunei și al Comitetului cen-zorilor;
2. Expunerea și stabilirea bilanțului și contului profit și pierdere pe anii 1923—24 și aducerea hotărârii asupra repartizării profitului.
3. Aducerea hotărârii asupra acordării descărcării Direcțiunei și Comitetului cen-zorilor.
4. Stabilirea onorariului Direcțiunei.
5. Stabilirea onorariului comitetului cen-zorilor pe anul comercial 1924—25.
6. Modificarea punctului 6. din statute.
7. Urcarea capitalului fundamental la 30,000.000.

Direcțiunea.

Contul bilanțului: Active: Locul de fabrică 31.150. Construcțiile fabricei și aranjamentul 37,704.043-24, Bufoaie 2,649.813-40, Sticle și lazi 47,655-06. Vehicule 148.583. Numerar în casă 298.956-54. Mărfuri și material brut 7,714.919-05. Debitori și active la bănci 9,416.316-23. Efecte 60.125. Total 58,071.641-52.

Passive: Capital acționar 7,000.000. Contul de plată anticipat al acționarilor 23,000.000. Fondul de rezervă normal 181.038. Fondul de rezervă al scăderii valorilor 3,980.000.

Creditori 22,408.617-29. Contul tranzițoriu 73.110-50. Profit reportat din anii 1922/23 91.651-19, Profitul din anii 1923/24: 1,337.224-54, Total 58,071.641-52.

Contul profit și pierdere.

Pierdere: Cheltuieli generale 12,964.696-89, Depus în rezerva pentru devaluațiuni 3,800.000—, Rezerva pretențiilor dubioase 200.000—, Reportul profitului de pe anii 1922/23 91.651-19, Profitul din anii 1923/24 1,337.224-54, Total: 18,393.572-62. Profit: Contul de bere 18,301.921-43. Reportul profitului de pe anii 1922/23 91.651-19, Total 18,393.572-62.

Direcțiunea.

Meghivó.

A Dreher Haggenmacher Nagyvárad Sörgyár rt. 1924 október hó 11-én d. e. 10 óraker a Nagyvárad Takarékpénztár rt. tanácstermében megtartandó tizenegyedik évi rendes kö. gyűlésere.

Naptrend:

1. Az igazgatóság és felügyelő biz. jelentése.
2. Az 1923/24 évi mérleg-, nyereség- és veszteség számla bemutatása, megállapítása és határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
4. Az igazgatóság külön tiszteletdíjának megállapítása,
5. a felügyelő bizottság tiszteletdíjának megállapítása az 1924/25 üzletévre
6. Az alapszabályok 6-ik pontjainak megváltoztatása,
7. az alaptőkének 30.000.000 lei-re való felemelése.

Az Igazgatóság.

Mérleg számla:

Vagyon: Gyári telek 31.250—, Gyári épületek és berendezés 37,704.043-24, Hordók 2,649.813-40. Úvegek és ládák 47.655-06. Fogatok 148.583—, Pénzüri készletek 298.956-54. Árúkészletek és nyersanyagok 7,714.919-05. Adósok és bankkövetelések 9,416-316-23. Értékpapírok 60.125—, Összesen 58,071.641-52. Teher: Részvénytőke 7,000.000. Részvényesek előleg befizetési számlája 23,000.000. Rendes tartalékalap 181.038—, Értéksökkenési tart. alap 3,980.000., Hitelezők 22,408.617-29. Átmeneti számla 73.110-50. Nyereség áthozat 1922/23 évről 91.651-19. 1923/24 évi nyereség 1,337.224-54. Összesen 58,071.641-52.

Veszteség és nyereség számla:

Veszteség. Általános költségek 12,964.696-89. Értéksökkenési tartalékba helyezve 3,800.000. Kétes követelések tartaléka 200.000—, Nyereségáthozat 1922/23-ról 91.651-19. 1923/14 évi nyereség 1,337.224-54. Összesen 18,393.572-62. Nyereség: Sör számla 18,301.921-43.

Az Igazgatóság.

Convocare

Se aduce la cunoștința Domnilor acționari ai Societății „Bihorul” pentru exploatarea lem-nului, industrializarea lufului și varului că sunt convocați în adunare generală extra-ordinară pe ziua de 16 Octombrie 1924 ora 18 în lo-calul ziarului „Sentinela dela Vest” din Oradia-Mare.

La ordinea de zi:

1. Modificarea paragrafelor 2 și 34 din Statute.
2. Completarea consiliului de administrație și consiliului de cen-zori.
3. Aprobarea bilanțului pe anul 1923.
4. Aprobarea și descărcarea de gestiune a vechilor.

Consiliul de Administrație.

Acțiunile urmează a fi depuse în termenul prevăzut de statute, adică cu 3 zile înainte de data fixată pentru adunare la Banca generală a Țării Românești Din Oradia-Mare.

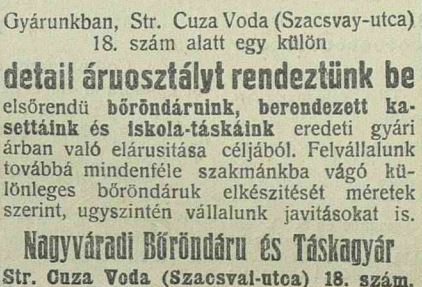
Consiliul de Administrație

Egy ező ára 3 ltr.
vestan botka 8 ltr.

Selyem horgolt ridikülök,
fehér nec terítők kaphatók.
Szász, Ferdinánd király
(Rákóczi-ut) 30. jobbra. 975

CSAPÓ, Str. Akadémia-u. 6.3—6-ig

Központ Timisoara Strada Mercy 2.
Telefon 16-58, valamint fiókjai:
Bucarest, Calea Grivitei No 183.
Arad, Strada Eminescu 12.
Oradea-Mare, P. Mihai Viteazul 5.
Sighisoara, Piata Unirei 34.

Művészi Kivitelű
DOMBORMŰNYOMÁS

NEVJEGYET, LEVÉLPAPÍR,
SZÁMLÁT, CÉGHARTYAT,
CIMKÉKET ÉS PECSÉT-
JEGYKEKET STÁLLIT

SUNFIELD
DOMBORMŰNYOMDA

ORADEA-MARE
STR. VLAHUTA 29.

Eladó filé csipkék, betétek, motívok, gypfűrle motívok, kézimunka storot függönyök, arany és fehér terítők, dívanyárnak, zsebkendő, abrosz 12 szalvétával, egy vég finom rumburgi vaszon, kelim abrosz, nappali abrosz, egy 12 személyes porcellán, egy 6 és 12 személyes ezüst evőeszköz. Gobleinképek, szőnyegek, álló lámpa ernyő. — **Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. sz., jobbra. SZASZ. 97711**

24 % kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezet-
tel. Adásvételi Rtg. Parcul
Traian (Széchenyi-tér) 24.
Értesítés délután. 4

ismét olcsón beszerezhethők.

felvétetik azonnali be-
lépésre, esetleg teljes
ellátással *Déri Árpád*
magkereskedésében,
Cluj, Strada Regina
Maria No. 22.